

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Laisvės a. 12, LT-59126 Prienai,
tel. +370 319 61 112, el. p. kontrole@prienai.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188640990

Prienų rajono savivaldybės tarybai

Prienų rajono savivaldybės merui

Prienų rajono savivaldybės administracijos direktoriui

IŠVADA DĖL ILGALAIKĖS PASKOLOS

Vietos savivaldos įstatymas¹ nustato, kad savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba rengia ir savivaldybės tarybai teikia jos sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl savivaldybės naudojimosi bankų kreditais, paskolų ėmimo ir teikimo, garantijų suteikimo ir laidavimo kreditoriams už savivaldybės kontroliuojamų įmonių imamas paskolas.

Prienų rajono savivaldybės meras² raštu kreipėsi į Prienų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą (toliau – Kontrolės ir audito tarnyba) prašydamas parengti išvadą dėl Prienų rajono savivaldybės galimybės imti ilgalaikę 800,0 tūkst. Eur paskolą investicijų projektui „Eismo sąlygų gerinimas Prienų mieste, įrengiant papildomas automobilių stovėjimo vietas“ finansuoti.

Nuomonė dėl Prienų rajono savivaldybės galimybės imti ilgalaikę paskolą investicijų projektui finansuoti

Mūsų nuomone, Prienų rajono savivaldybei paėmus ilgalaikę 800,0 tūkst. Eur paskolą investicijų projektui „Eismo sąlygų gerinimas Prienų mieste, įrengiant papildomas automobilių stovėjimo vietas“ finansuoti, Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatytas Savivaldybės skolos limitas nebus viršytas.

Pagrindas pareikšti nuomonę dėl Prienų rajono savivaldybės galimybės imti ilgalaikę paskolą investicijų projektui finansuoti

Biudžeto sandaros įstatyme³ nurodyta, kad savivaldybės, laikydamosi Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme ir tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme nustatytų skolinimosi limitų (jeigu tokie limitai nustatomi), Vyriausybės nustatyta

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 67 str. 1 d. 3 p.

² 2025-09-05 raštas Nr. R3-431 „Dėl išvados parengimo paskolai“.

³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 17 str.

tvarka⁴ gali imti iš vidaus arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir grąžinimo terminas yra ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skolinams įsipareigojimams vykdyti.

Savivaldybių skolinimosi taisyklėse nurodyta⁵, kad savivaldybė skolindamasi turi įvertinti, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme ir Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatyto skolos limitu.

Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme⁶ nurodyta, kad savivaldybės skola pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolos, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet neapsiribojant jomis, negali viršyti 60 procentų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nurodytų tiems metams prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir paskutinių pasibaigusių metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus iš gyventojų pajamų mokesčio gautas pajamas, valstybės biudžeto dotacijas ir Europos Sąjungos ir kitą tarptautinę finansinę paramą, sumos.

Vadovaudamasi Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniu įstatymu ir 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymu, pagal Prienų rajono savivaldybės administracijos pateiktą informaciją, Kontrolės ir audito tarnyba atliko vertinimą dėl galimybės Prienų rajono savivaldybei (toliau – Savivaldybė) imti ilgalaikę 800,0 tūkst. Eur paskolą investicijų projektui „Eismo sąlygų gerinimas Prienų mieste, įrengiant papildomas automobilių stovėjimo vietas“ finansuoti.

Įstatyme⁷ nurodyta, kad kiekvienas valdžios sektoriui priskiriamas biudžetas, kurio planuojami asignavimai neviršija 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis, turi būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad to biudžeto asignavimai neviršytų jo pajamų (asignavimus ir pajamas vertinant kaupiamuoju principu), išskyrus metus, kuriais pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos viešai paskelbtą ekonominės raidos scenarijų, dėl kurio tvirtinimo kontrolės institucija paskelbė savo išvadą, numatomas neigiamas produkcijos atotrūkis nuo potencialo. Pastaruoju atveju asignavimai negali viršyti pajamų daugiau kaip 1,5 procento.

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl Savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“.

⁵ Ten pat, 4 str.

⁶ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 str. 6 d.

⁷ Ten pat, 4 str. 4 d.

Įstatyme⁸ nustatyta tokia savivaldybės biudžeto sudarymo lankstumo taisyklė: savivaldybė, vertindama savo biudžeto atitiktį šio straipsnio 4 dalyje nustatyta biudžeto sudarymo taisyklei, gali:

1) iš asignavimų atimti asignavimus, skirtus Europos Sąjungos ir kitai tarptautinei finansinei paramai bendrai finansuoti, įskaitant tinkamų finansuoti išlaidų daliai tenkanti pridėtinės vertės mokestį, išskyrus iš valstybės biudžeto gautus asignavimus, skirtus Europos Sąjungos ir kitai tarptautinei finansinei paramai bendrai finansuoti;

2) prie einamųjų metų pajamų pridėti tokią dalį praėjusių metų gruodžio 31 dieną buvusių sukaupytų savivaldybės biudžeto nepanaudotų pajamų (t. y. gautų, tačiau nepanaudotų pajamų, išskyrus nepanaudotas Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšas), kuri einamaisiais metais panaudojama asignavimams.

2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymu patvirtintos Savivaldybės 2025 metų prognozuojamos biudžeto pajamos iš gyventojų pajamų mokesčio – 28863 tūkst. Eur⁹. Savivaldybės 2024 metais biudžeto gautos pajamos, išskyrus iš gyventojų pajamų mokesčio gautas pajamas, valstybės biudžeto dotacijas ir Europos Sąjungos ir kitą tarptautinę finansinę paramą, sudarė 7304,9 tūkst. Eur. Atsižvelgus į tai, Savivaldybės 2025 metų skola pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolos, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet neapsiribojant jomis, negali būti didesnė nei 21700,7 tūkst. Eur $((28863+7304,9)*60 \text{ proc.}=21700,7)$. Savivaldybės priimtų skolinių įsipareigojimų likutis 2025-06-30 sudarė 2952,3 tūkst. Eur¹⁰, t. y. 8,2 proc. 2025 m. prognozuojamų biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir 2024 metų biudžeto gautų pajamų, išskyrus iš gyventojų pajamų mokesčio gautas pajamas, valstybės biudžeto dotacijas ir Europos Sąjungos ir kitą tarptautinę finansinę paramą, sumos.

Vertinimo metu surinkome įrodymus, kuriais pagrindėme Savivaldybės skolos limitą, paėmus ilgalaikę 800,0 tūkst. Eur paskolą, vertinimą. Savivaldybei paėmus ilgalaikę 800,0 tūkst. Eur paskolą ir įvertinus nepaimtą paskolą 264,5 tūkst. Eur pagal paskolos sutartį¹¹, Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai sudarytų 4016,8 tūkst. Eur, t. y. 11,1 proc. 2025 m. prognozuojamų biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir 2024 metų biudžeto gautų pajamų, išskyrus iš gyventojų pajamų mokesčio gautas pajamas, valstybės biudžeto dotacijas ir Europos Sąjungos ir kitą tarptautinę finansinę paramą, sumos. Manome, kad surinkti įrodymai suteikia pakankamą pagrindą nuomonei pareikšti.

⁸ Ten pat, 4 str. 5 d.

⁹ Lietuvos Respublikos 2025-2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo 5 priedas

¹⁰ Pagal Savivaldybės skolinių įsipareigojimų 2025-06-30 ataskaitą.

¹¹ 2025-08-06 paskolos sutartis Nr. 1S-50/D1-528 su LR Finansų ministerija.

Vadovybės atsakomybė

Savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už pateiktų dokumentų tikrumą ir teisingumą. Savivaldybės administracijos Finansų ir strateginio planavimo skyrius tvarko skolinių įsipareigojimų apskaitą, kontroliuoja skolos ir garantijų limitų vykdymą ir yra už šias funkcijas atsakingas.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų tikslas gauti pakankamą užtikrinimą dėl Savivaldybės skolinių įsipareigojimų teisėtumo ir pateikti Savivaldybės tarybai auditoriaus išvadą dėl skolinimosi limitų laikymosi.

Vertinimo apribojimai

Lietuvos Respublikos teisės aktai nereglamentuoja savivaldybės kontrolieriaus teikiamos išvados dėl savivaldybės galimybės imti paskolą ar suteikti garantiją už savivaldybės valdomų įmonių imamas paskolas formos, turinio ir apimties, nėra parengtų metodikų. Todėl rengiant šią išvadą apsiribota atlikti vertinimą teisėtumo požiūriu, t. y. vertinta Savivaldybės skolinimosi atitiktis imperatyvioms teisės normoms (privalomiems reikalavimams).

Savivaldybės kontrolierė

Violeta Gaidienė